

TELEGRAPFULU ROMANU.

Nr. 3. ANULU XVI.

Sabiiu, in 11|23 Ianuariu 1868.

Telegraful este de două ori pe săptămâna : joi și Dumineca. — Prenumeratul se face în Sabiu la expediția foie pe afară la c. r. poste, cu bani găzduiți prin scrisori francate, adresate către expediția. Prețul prenumerării pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. sau pe o jumătate de anu 3. fl. fl. Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și terii străine pe anu 12 fl. v. a.

Inseratele se plătesc pentru intea ora cu 7. cr. sirul, pentru a doua ora cu 5½ cr. și pentru a treia repetire cu 3½ cr. v. a.

Evenimente politice.

Sabiiu 10 Ianuariu.

Dupa cum ceteru in W. Ztg. dela 19 Ianuariu ministerulu imperialu de resbelu bar. de John s'a retras si in locul lui s'au denomitu Ld. M. C. bar. de Kuhn.—Atingatoriu de ministerulu imperialu se suna, ca ministru ungurescu, conte Georgiu F este tis, sa intre in ministerulu imperialu, ca ministru fără portofoliu.

Delegatiunea senatului imp. si a deschisu siedintele duminecă trecuta la 1 ora dupa amidi in salele locuitintei. Siedintă acăstă avu destinata constituirea delegatiunei, alegandusi presedinte si ceialalti functiunari si apoi deciderea ordinei dilei pentru siedintă cea mai de aproape.

Despre delegatiunea din partea ungureasca scimua pre duminecă trecuta era sa ajunga si ea la Vien'a, spre a se putea inca in acea zi constituui. Pentru a două zi, luni, era prevaduta apoi in programu presentarea ambelor delegationi, cu ministrii presedinti respectivi in frunte, la Maj. Sea Imperatulu, in presentia ministrilor imperiali. Cuventu de tronu nu se va tiné catra delegatiuni.

In cursulu siedintelor delegatiunilor, cari au sa decida asupra afacerilor, ce suntu comune cuprinsului intregu al imperiului austriacu in tieurile de dincóce si de dincolo de Lait'a,—se va pune dinaintea delegatilor si o „carte rosie“. Acăstă va fi pentru Austri'a aceea ce e pentru Anglia „cartea veneta“, pentru Francia „cartea galbină“ si pentru Italia „cartea verde“. In acestă voru fi depuse actele cele mai insemnante ale regimului, privitorie la politică esterna si de aceea si dice oficios'a „W. A.“: Desbaterile delegatiunilor voru si ocasiunea cea mai bine venita de a intrebă pre regimul despre tendintele sale in politică esterna. Totu acăstă ocasiune va mijloci si publicitatitiei, de a cunoșce ceea ce se va putea cunoșce din intențunea regimului.

In Vien'a se tînu multe conferintie ministriale cari se occupa cu statorarea bugetului imperialu. La consultările aceste iau parte ministri imperiali, si din partea Ungariei : Conte Andrassy, conte Festetics si Lonyay; din partea de dincolo de Lait'a : principale Auersperg, contele Taaffe, Dr. Brestl si Dr. Giskra, celu din urma că expertu in privint'a bugetului armatei. Acestu bugetu se va statori dupa cum aude „Presse“ cu 80 de milioane bugetu ordinaria si 31 milioane estraordinariu. Cestu din urma pentru acuirarea de puseci noue si pentru intarirea Cracoviei. Dupa „N. Fr. Bl.“ cifra cea adeverata a bugetului e 75 milioane, seu dupa subtragerea a 6 milioane, cari suntu veniturile speciale ale acestui despartimentu, numai 69 milioane. — Dupa o alta versiune s'a statutu tota lipsa pentru armata si flota 76 milioane. La acăstă aru mai si a se adauge unu estraordinariu de 30 milioane, imparitate pre doi ani si destinate pentru acuirare de puseci noue si pentru indeplinirea intariturilor Cracoviei. Prin impartirea pre doi ani se speră a putea delatură deficitulu. Pentru că sa se pota realiză crutiările aceste spune „N. Wr. Tagbl.“, ca s'a primitu a se reduce statul unei companii la 50 feciori ; unele acuirări noue a se lasă pentru mai târziu ; inaintamentul oficerilor sa se sistese pre doi ani ; oficerii supernumerari, a căroru numeru ajunge la 4000, sa se reaplice pre rendu in servitulu activu ; oficerii sa nu mai aiba servitori, prin ce se eliberă armatei 14,000 feciori. Se dice si aceea, ca cu reductionile aceste aru stă in legatura retragerea lui bar. Iohn.

Scirile ce s'au fostu respondit despre desființarea marginilor militari se paru a se putea reduce numai la unele reforme ale acestei institutiuni

si adeca de a se inlesni si partisilor la acestu institutu o miscare mai libera pre terenulu spiritualu si materialu. Servitiulu se va reduce la o măsura mai restrinsa si militarilor marginasi (graniceri) li se va lasă liberu a-si castigă pamantu dupa puteri, alu impari si preste totu a lucră cu densulu, că nisce proprietari in adeveru ; va incetă sila la comunitatea de pâna acum si familiele se voru putea impari si se va putea introduce intre militari marginasi o libera desvoltare a comerciului si a vietiei preste totu. — Intre reformele aceste si suna mai departe si despre introducerea limbei respectivilor in afaceri judecatoresci la instantia prima dela autoritățile companielor. Tote aceste si alte căte cuprind operatulu celu de 52 paragrafi voru trece prin o desbatere a ministerului de resbelu, se voru substerne spre santiunare si se voru publica.

Diet'a Croatiiei, Ferminandus verificatiunile, era sa pasiesca (in 15 Ianuariu) la alegeri de presedinte si doi vicepresedinti. Dr. Subotici inse se scola si face o propunere sprinținita de 14 membrii de partid'a liberala naționala, carea suna:

Din impregiurarea ea diet'a acăstă e convocata si adunata pre basea unui regulamentu de alegeri octroiatu, prin o reprezentatiune dietala sa se roge Maj. Sea a disolve diet'a acăstă si a conchiamă altă pro basea unui regulamentu neoctroiatu si a nu constiutui diet'a pana la venirea resolutiunei.

Deputatulu Zivkovici orata ca propunerea acăstă nu a fostu la tempulu seu; diet'a trece la ordinea dilei si deputatii naționali liberali esu din sala. Cei remasi pasiesc la alegerea președintului. Deputatii naționali liberali nu se mai intorcă in dieta si se pregatesc a da unu protestu in scrisu si apoi sa parasesca capital'a Croatiei.—

Scirea ca Bar. Werther va fi inlocuitu prin Bar Magnus, ca ambasadoru la curtea din Vien'a, dice „Kreuz Zeitung“ ca nu e adeverata.

Scirile din afara suna a pace si se reduc la conjecturări sfuaristice.

Revista sfuaristica.

„Herm. Ztg.“ reproduce unu articulu indreptat de emigrantulu ungurescu ce traieste acum in Parisu, Danielu Irányi. Articululu pôrta titlu : „Cuceriri morale si specialu unionea transilvana“.

In introducerea articulului esprima autorulu bucuria cea mare pentru emanciparea evreilor, prin carea s'au inmultit cetatenii Ungariei cu cinci sute de mii ; deca era in Pest'a si ilumină ferestrele de bucuria. Cucerirea acăstă are mai mare pretiu ca cucerirea unei provincie. Ceea ce privesce cuceririle morale mai lipsesce a se mai adauge, cea a naționalităților, chiarificarea cestiunii croate si deslegarea practica a unu inimic alu desvoltării populare. Ierà vine

necessitatea, că naționa sasescă sa cérne instiutiunile ei cele defectuoase de acum si sa le curete de sgura, acomodandu drepturile cele vechi legilor din 1848, spiritului tempului si recerintelor libertăției si egalităției generale.

Ierasi aru si detori'a universităției naționale de acum, de a corespunde recerintelor tempului si de a face de tempuriu propunerii potrivite, pentru ca ministerulu reg. ungurescu, fiindu dupa legile din 1848 responsabilu, se va apucă in interesulu libertăției si egalităției generale, si, spre a duce in indeplinire legile din 1848, va lucra si diet'a unguresca va incuviintă cele intemperate si silita va decide si fără de a avea base indestulitare.

Cu ocasiunea acăstă s'ară poate intemplă si ca sa se pierda pentru totdeauna vre-unu dreptu scumpu pentru locuitorii tiere sasilor, care dreptu de alt-

mai intime de Ungaria ; de aceea nici nu putem trece ocasiunea de a rugă cu tota intesfrea pre fraturi nostri sasesci si romanesci a contribui dupa putintia si ei la opnul unionei, carele e in interesulu nostru imprumutat.

„Deca au ei insa institutiuni, pentru a căroru sustinere au o predilectiune deosebita, seu déca au dorintie, a căroru imprimare nu impedeaca scopulu principalu : înarea deolală : atunci admonemu pre connatiunalii nostri a lasă asemenea institutiuni sa existe si mai departe, iéra imprimare dorintelor sa nu o denegă. — Unionea sa fia interna si nu numai pre din afara.“

Face mai departe o asemănare intre Augli'a si Scotia, cari suntu la olalta de 150 de ani mai, si au fia ca-re parte institutiunile loru proprii si totusi suntu patrioti buni ai Marei Bretanie si unii si altii.

Recomanda, ca sa nu urce pretiul sarei in Transilvania, ci din contra sa o estimesca si in Ungaria. Mesur'a acăstă (suirea pretiului sarei) aru ave efecte rele politice.

Mai departe si esprima dorintă de a se usiură pre cătu se poate sorteaza românilor din Transilvania, dar nu de a se ingreună. Preste totu dice, ca aru trebui pusa mai multa sîrguntia pentru radicarea materiala si spirituala a acestui poporu, carele a fostu neglesu pana acum, nu mai intréba din vin'a cui.

Nationalitățile suntu fratii unei familii, si asiă detori'a fratiesca impune ajutarea si sprințirea fratilor, cari au mai multa lipsa de ajutoriu. Intre acesteia sunt români si rutenii. Prin binefaceri mai curendu se castiga animile.

„Cucerirea cea mai adeverata e cea morală, cu cerirea spirituală.“

Sib. Bl, in nrulu 16, se occupa de problem'a universităției de acum. Dupa o fugitiva privire asupra faselor de demoralisarea constitutiunei prin inlocuirea functiunilor in puterea ordonantelor si a ordinatiunelor si apoi prin absolutismu, si dupa intrarea in viatia a punctelor regulate, prin birocratismulu, carele a redus constitutiunea la o simpla numire : simtiementulu de constitutionalism numai că prin minune s'a strecurat pana la generatiunile de astazi.

Presentulu in adeveru are mare asemănare cu anulu 1790 (candu s'a facut restauratiunea dupa mortea Imperatului Iosifu II.). Si acum amu trecutu preste unu periodu absolutisticu, carele involvea delaturarea drepturilor tierei si a celor ce chiaru pre langa regulate mai remasese națiunii (sasesci). Si acum M. S. Regele a pronuntiatu si garantat restituirea constitutiunei pentru regatulu Ungariei intregu, prin urmare si pentru națiunea sasescă. Si acum mai afla națiunea in căte unulu din funcțiunari căte unu inimic alu desvoltării populare. Ierà vine

necessitatea, că națiunea sasescă sa cérne instiutiunile ei cele defectuoase de acum si sa le curete de sgura, acomodandu drepturile cele vechi legilor din 1848, spiritului tempului si recerintelor libertăției si egalităției generale.

Ierasi aru si detori'a universităției naționale de acum, de a corespunde recerintelor tempului si de a face de tempuriu propunerii potrivite, pentru ca ministerulu reg. ungurescu, fiindu dupa legile din 1848 responsabilu, se va apucă in interesulu libertăției si egalităției generale, si, spre a duce in indeplinire legile din 1848, va lucra si diet'a unguresca va incuviintă cele intemperate si silita va decide si fără de a avea base indestulitare.

mintră nu s'ară opune nici egalei indreptăriri nici legile unuia a Transilvaniei cu Ungaria.

Universitatea, va corespunde acestei probleme momentosé?

Procederea ei la computurile națiunale, asiă dăru objectu din lini'a din urma în periodulu de satia; procederea ei la adress'a către in. regim, se pare, dure, a dă pulina sperantia.

Ea sa fia respndatoră, déca se voru face pasi din partea regimului in interesulu locitorilor tieri sasilor, dăra fără de conlucrarea universitătiei să pote nu de totu' coresponditoru propriului referintie din tiér'a sasilor, déca universitatea ierăsi nu are putere de a se desbracă de catusiele birocratice, care impedeca reform'a imprejurărilor nōstre națiunale. Si istoria va judecă. "O schimbare repede s'facă, după cum se vede," dice Tromp, Carp. vorbindu de politica din afară, "in politic'a puterilor occidentali, si déca acésta schimbare nu va fi aparinte numai, apoi negresit ca resbelulu occidental amanatu, atrage si amânamea resbelului orientale.

Ceea ce confunda pre gandlerii politici este unirea Prusiei cu cele latte puteri, spre unu comunitu accordu.

Se asigura ca Serbiei i s'a notificatu din partea puterilor occidentali, incetarea a ori-ce tentative de ostilitate portiei si chiaru guvernului nostru (român) aru si venit, dupe cum se assicura, ca trebuie sa se m o d e r e s e ."

Protocolul.

Adunarei generale a Asociatiunei națiunale din Aradu pentru cultur'a poporului romanu pe anulu V. alu Asociatiunei, adeca 1867/8.

Siedint'a I.

tienuta in Aradu in sal'a comitatense in 9/21 octobre 1867.

I. Membrii Asociatiunei, in urmarea decisiunei direptionali cu datulu 24 aug. a. c. nr. 90 prin carea adunarea generala s'a conchiamatu pe 21 octobre a. c. fiindu adunati pe diu'a acésta intr'unu numeru insemnat si coresponditoru deplin statutelor Asociatiunei,—la propunerea ilustrisimului domn Ioane Sîrbanu primului vice-presedinte alu Asociatiunei, prin o deputatione alăsa din sinulu celor adunati a invitatu pre II. sa Pré santitulu domn Episcopu diecesanu si presedinte aluasoci atiunei Procopiu Ivaiciovicu la siedint'a adunarei generale, care apoi la 10½ ore innainte de média-di infatisandu-se in localitatea desemnata pentru adunarea generala, si ocupandu scaunul presidialu prin o cuventare insufletitóre la activitate pentru prospera-

rea Asociatiunei nōstre, dechiara adunarea de deschisa.

In sirulu acestei cuventari Pré santi'a sa d. presedinte, cu intima doioasa si aduce aminte de perdere nereperabila, ce o-a suferit in decursulu anului trecutu Asociatiun'a acésta precum si națiunea intréga prin mórtea fostului membru fundatoru si la inceputu vice-presedinte alu Asociatiunei, mai apoi comite supremu alu comitatului Aradu d. Georgiu Popa, asemene si prin mórtea fostului membru alu Asociatiunei nōstre Aleandru Conte Sterc'a Siulatu archiepis opu si metropolitu greco-catolicu romanu;— la cari amintiri adunarea generala adencu petrunsa de acésta perdere indoita națiunala, invitata prin Ilustrisimulu domnu presedinte, cu pietate adevărată a rostitu pentru odich'a sufletului loru: „usiora se li fie tierin'a“.

2. D. commemburu Dr. Iosifu Hodosiu intr'o cuventare, alaturata ací la protocolu sub A) ea re-sunetu la vorbirea de deschidere a presedintelui desfasuri formarea societatilor private, a familiei loru si a asociatiunilor, si apoi vorbindu despre insemnatacea mare a cultur'e poporului preste totu, a trecutu cu deosebire la cultur'a poporului român, multiemindu toldeodnta ilustrisimului si pré santitulu domn Episcopu presedinte pentru zelulu, ce l'a desvoltat, si pentru ingrijirea, ce purure o a dovedit in interesulu acestei Asociatiuni;—la ce adunarea generala auratu Ilustritatei Sale: multi ani ericiti si sanetate indelungata."

3. Ilustrisimulu d. presedinte aduce la cunoscint'a adunarei generale, cumca de comisariu regescu la siedintiele publice ale adunarei generale in inticlesulu hartiei de sub B) subsirisa de vice-comitele primariu alu comitatului Aradu cu datulu de 18 octobre 1867 e denumit'u domnulu Ludovicu Szabolczay, assessoru la Sedri'a comitatului Aradu,—ce se ie spre scientia.—

4. La propunerea dñi Dr. Iosifu Hodosiu prima cu unanimitate,—

a) se exprime protocolarminte condolenti'a generala a Asociatiunei pentru perderea premeritatu lui si neuitatului barbatu alu națiunei romane, membru fundatoru alu Asociatiunei Georgiu Pop'a;—
b) se va insarciná prin direptiune unu membru alu Asociatiunei de a face la adunarea generala din anulu viitoru unu panegiricu demnu de acestu barbatu, care a fostu unulu dintre factorii principali la înfiintarea Asociatiunei.—Acestu panegricu e apoi a se tipari pe spesele Asociatiunei in brosura, in fruntea careia se se puna portretul dupa fotograf'a cea mai nimerita a repausatului.— Brosura e a] se imparti la toti membrii Asociatiunei, si a se tramite in mai multe exemplare si la alte Asociatiuni literare romanesci.

5. In legatura cu acésta la propunerea dñi Vincentiu Babesiu asemene in unanimitate se exprime in protocolu condolenti'a Asociatiunei pentru perderea reposatului Archiepiscopu si Metropolitu gr. cat. român Aleandru conte Sterc'a Siulatu; incătu, pentru eternisarea memoriei aceluiasi inse, nevoindu Asociatiunea din Aradu a preveni pre Asociatiunea li. rom. naționala din Ardélu alu carei celu mai de frunte membru fundatoru a fostu reposatul—ingrigirea si dispunerea in ast'a privintia o la Adunarei generale a Asociatiunei române din Transilvania.

6. In inticlesulu programului raportandu direptiunea Asociatiunei prin membrulu ei d. Ioane Goldisiu despre activitatea sa de la adunarea generala de anu, adeca de la 1866. decemb're 27 pana la 20 octomb're a. c. Pentru censurarea acestui raportu alaturat aci sub. C.) precum si pentru cele latte a-faceri si interese,

se emi'u comisiunile urmatore din sinulu adunarei generale adeca:

a) in comisiunea prima pentru raportulu intregu s'au alesu sub presidiulu dñi Dr. Iosifu Hodosiu, dd. Georgiu Vasileviciu protopresyterolu Beiusului si Ioane Popoviciu Desseanu advocatu si deputatu dietalui;

b) In comisiunea a doua pentru cercetarea socotielor sub presidiulu dñi Dr. Aleandru Mocioni deputatu dietalui s'au alesu dd. Aleșiu Popoviciu advocatu si Stefanu Adamu advocatu si Ioane Suciu notariu comunalu, era d. perceptoriu Emanuil Misiu assessoru comitatensu pentru de a dă deslucirile recerute;

c) in a treia comisiune pentru compunerea preliminarului pe anulu viitoru alu asociatiunei s'au alesu sub presidiulu dñi Vincentiu Babesiu jude la tabla regesca si deputatu dietalui dd. Nicolau Philimonu advoeatu, Georgiu Craciunescu profesoru de limb'a si literatura româna la gym din Timișoara, er d. Ioane Goldisiu —vice notariu antaiu comitensu— membrulu direptiunei pentru de a dă desluciri necesarie;

d) in a patra comisiune pentru facerea de observatiuni si propunerii asupra modificatiunilor facute in statute, s'au alesu sub presidiulu dñi Mironu Romanu protosincelu si directoru secundariu alu asociatiunei d. d. Ioane Popoviciu Desseanu advocatu si deputatu dietalui. Lazaru Ionescu advocatu si Constantin Radulescu advocatu;

e) in a cincea comisiune pentru cercetarea cauzelor si a socotielor din lasamentulu lui Iova Cresticu s'au alesu sub presidiulu dñi Dr. Atanasiu Siandoru profesoru d. d. Ioane Moldovanu notariu si Nicolau Beldea assessoru consistorialu era dlu Lazaru Ionescu advocatu pentru de a dă desluciri;

Foisiōra.

Petra lui Osmanu.

Novela.

Converzii literario.

III.

(Urmare).

Intre ea si densulu, era nu numai diserint'a verstei, disproportiona fisicului, barier'a religiunei, amorulu pentru Mihaiu; era tota repulsionea ce exista intre virtute si perversitate, intre bine si reu. Antipathia ei pentru densulu era instinctiva. Precum iubea pre Mihaiu, fara a se intrebă pentru ce, totu astfelu urea pre Osmanu. Acest'a insa nu era omulu sa renuntie asia de usioru la intreprinderile sele; aceea ce nu putu dobendí prin rugaminti si promisiuni, elu speră sa capete prin violenie seu violentia, si pentru a nu scapă ori-ce ocasiune i s'ară si pututu prezintă, elu se puise a urmarí pretutindenea si in totu tempulu, asiă incătu devină umbr'a ce se tinea necontenit de pasii sei. De ari si mersu Irina la biserică seu la jocu, in padure seu la isvoru, ea trebuea sa-lu intalnésca incale urmarindu-o cu ochiul, precum urmaresce fatalitatea pre omu. De-si la inceputu Irina se ingrigi putinu de prigonirile obstinate ale Otomanului aruncandu-i de căte ori i-lu intalnea căte o privire rece si desprejuitóre, care i-lu pironea pre locu, totusi dela unu tempu incocé present'a lui, i de-

vení nesuferita. Era ce-va care o apesa pre pieptu, candu vedea ochii sei galbeni atințiti asupr'a ei si o presimtire secreta i spunea ca acestu omu voiese sa o pérda ca ori-ce pretiu. De aceea, ea caută cătu se pote sa-lu incungitire, si déca din intemplare, i-lu intalnea fără veste unde-va, se simtiea atătu de neliniscita, incătu de multe ori a-cesta elinisce se traducea in modu visibilu pre fisionomia ei. Astfelu sa intemplatu in diu'a logodnei sele cu Mihaiu. Ea aru si descoperit u negresit intentionile otomanului către Mihaiu seu cătăralatalu ei, insa pre o parte o refnea unu simtiu de pudore pre naturalu unei tinere fete, care pentru a destainui asemenea lucruri aru si trebuitu sa se inrosiesca de dice ori, si pote chiaru sa-si atraga banueli seu presupunerii, pre alta parte se temea sa nu espue pre unulu seu altulu da ur'a si resbunarea lui Osmanu.

Do aceea preferi a se aperă de densulu intâcere, crediendu mai alesu ca curend'a ei insotire cu Mihaiu o va pune in sigurantia de ori-ce periculu.

Osmanu nu incetă insa de a caută in mintea sea vre-unu mijlocu pentru a ajunge la scopu.

— Ce draculu, — dicea elu in glasul mare — sa-si bata jocu de mine o feta de tierani! Acésta e prea multu... Si pentru ce nu m'aru voi ea pre mine?.. Nu suntu eu celu mai mare aici? .. Nu mi se inchina mie toti dela micu pâna la mare? .. Nutramu eu destula avere sa cumperu Dorn'a intréga? Si cu toate aceste sa nu potu face nimic!... Sa tremuru că unu copilu dinaintea ei si ea sa rida de misielia mea!..... Dara la ce me mai numescu Osmanu? La ce-mi mai slujesc iartaganulu la brâu!...

Si in acésta lupta intre amorulu seu propriu si neputint'a de a reusi, sati'a sa urita sa contractă de turbare!

Mâne se cununa, striga elu lovindu cu piciorul in pămentu, mâne va fi in bratiele lui Mihaiu!... Si eu ce facu? Sa remanu batutu, umilitu de o femei! Asta nu se pote!... Sa acceptu mai tardiu? Osmanu sa vie dupa Mihaiu? Ce glumă! Nici asta nu se pote!... Sa o rapescu acum indata, s'ò furu! Dar atunci trebuie sa parasescu Dorn'a!... Si unde sa me ducu?...

Aci Osmanu se oprí gandleriu cătu-va timpu; dar de odata, ca si cându aru si fostu miscatul de unu resortu nevedutu, elu tresari; ochii sei luare expresiunea unei hotariri nestremutate, si reincorpordu si preumblarea cu pasi repedi si neregulati „sie!...“ dise elu, „me voi duceori si unde; avere amu! Ce-mi pasa!—Ah Irino! Irino! restoruese pamentul tu vei fi a mea!.. N'a fi disu ea lui Osmanu ei va stă o femeia in protivă!“

Apoi esindu afară elo siuera puternicu si unu Otomanu se prezinta inaintea lui.

— Ali dise Osmanu cu o voce gramadita, sa-mi pregătesci indată o pluța buna si sa-mi ajuti a stringe totu din casa. Mâne in dñori de diu'a plecu.

— Vrei sa te muti din Dorna?

— Dar.

— Si unde vrei sa te duci?

— Nu sciu.

— Ce insemnăza asta, Osmanu? te vedu cam turburatu.

— Insemnăza ca ieu pe Irina cu mine si me ducu din Dorna.

— Iei pe Irina eu tine?... adaose Ali, plinu

f) în a sies'a comisie pentru motioni de sine statăre si alte cauze speciale s'au alesu sub pre-sidiulu dui Ioane Popoviciu Desseanu d. d. Ioane Damșa parochu, Mihaiu Sierbanu juras. comitatensi din Cianadu si Dionisiu Cadariu advocatu.

7. La propunerea dui Ioane Popoviciu Desseanu si a dui Mironu Romanu prin adunare cu titereea formalitatilor usuale : S'au alesu respective s'au declaratu ;

a) de membri ordinari ai Asociatiunei : 1 Petru Cradigatu tutoru orf. din Pecic'a pre ane cu 2 fl. Teodoru Halicu jude cercualu 5 fl. 3. Mihaiu Sierbanu jurasoru comit. 5 fl. 4. Ioan Munteanu Protopresviteru in Buteni 5 fl. 5. Ladislau Bogdanu asessoru la trib. cambialu 3 fl. 6. Georgiu Ardeleanu vice-fiscalu in Temisiör'a cu 3 3 fl. 7. Ioann Radneantiu parochu in Bucovetiu 2 fl. 8. Georgiu Craciunescu prof. la gimn. din Temisiör'a 2 fl. 9. Alessandru Bocsinu par. in Méhkerék 2 fl. 10 Vasiliu Paguba jude cercualu 6 fl. 11. Petru Brassai din Kekaró 2 fl. 12. Ludovicu Brassai din Cocu'b'a 5 fl. 13. Georgiu Berariu jurasoru comit. 5 fl. 14. Ioann Rusu not. com. in Nadlacu 10 fl. 15 Georgiu Horoju jurasoru comit. 4 fl. 16. Vasiliu Sierbanu din Aradu 3 fl., 17. Andreiu Machi din Aldesti 10 fl., 18. Petru Morodenu invietitoriu 2 fl., 19 Stefanu Veduoii economu in Fenlacu 2 fl., 20. Dimitriu Păculescu 5 fl., 21. Petru Popoviciu docinle in Temisiör'a 2 fl., 22. Ioann Piaculescu 5 fl.

b) de membri pe vietia ai Asociatiunei : 1 Georgiu Vasilieviciu protopresv. Beișului 100 fl., 2. Dionisiu Cadariu advocatu 40 fl.

c) de membri ajutatori ai Asociatiunei : 1. Ecaterin'a Mocioni pe anu cu 50 fl., 2. Iosefin'a Mocioni n. br. Brudern 5 fl., 3. Sofi'a Babesiu 3 fl., 4. Ann'a Hodosiu 5. fl., Elen'a Vasilieviciu nas. Nicora 10 fl., 6. Olg'a Misiciu 5 fl., 7. Gabriel'a Ionescu 5 fl., 8. Liub'a Popoviciu 2. fl., 9. Baben'a Ebessalvay 5 fl., 10. Matild'a Ebessalvay 5. fl., 11. Hermin'a P. Desseanu 10 fl., 12. Aurelianu P. Desseanu 10 fl., 13. Elis'a Stanescu 3 fl., 13. Elis'a Stanescu 3 fl., 14. Mari'a Romanu 5 fl., 15. Paulin'a Radulescu 2 fl., 16. Ann'a Adamu 2 fl., 17. Clementin'a Comlosianu 3 fl., 18. Eufrosin'a Bochescu 3 fl., 19. Mart'a Vedovi 2 fl. totdeodata di-reptiunea e insarcinata cu estradarea diplomelor pe partea acelor'a, si e imputernicita, ca pe basea de chiaratiunilor ce voru intrá de ací innainte, se pot alege membrii noi in Asociatiune, si cu abatere de la decisulu adunarei generale din 11/23 Maiu 1865. Nr. 32 punctul 7 se pota inmatriculá foru nona alegere pre cei ce in decurgerea anului trecutu nu si-au renoiu ofertele anuale, déca aceia de ací innainte se voru declará ca voiescu a fi si mai de parte membri ai Asociatiunei, cu obligamentu si pe anulu trecutu 1866/7.

de mirare, dar ai uitatu pota ca ea se cununa manu cu Mihaiu?

— Ba nu.

— Atunci nu te mai intielegu. — Spune-mi, Osmane, ce ai de gandu sa faci?

— Vreú s'o furu in asta nótpe. Eata totu! Nau vrutu sa mérge cu mine de buna voie, val merge de nevoie.

— A! Ah!... Pricepu acum. Se vede ca mititic'a teau fermecat reu cu ochiul. Vrei se ostergi cum sarn dice dela nasul lui Mihaiu. Dar eu ee mestesigu ai de gandu sa faci acésta ishându?

— Ti-ou spñe mai pe urma, Ali, pregatesce-mi antanu plut'a si vino iute inapoi!

Ali, deprinsu a asculta de ordinele lui Osmanu, pleca in data si preste, o óra se intórse in data cu unu aeru satisfacutu.

— Pluta-i gata, dise elu frecandu-si mânila, o pluta ferecata de minune; parca-i facuta inadinsu pentru Irina. O se ve dugeti că ventul.

— Ali, sa incepemu a stringe buelucurile.

— Sa incepemu.

Si amandoi se puse a culege totu de prin casa si a viri intro luda mare ce sta deschisa in mijlocul camerei.

— Nu uită nimic'a, Ali!

— Naibi grijă!

— Iea de colo chimirolu cu banii b

— Numai decatul Asta-i lucru de capetenie, mai alesu candu e vorba de a inblandi capriorele de munte.

— Pistolele suntu óre grjite?

— Cum e oglind'a?

— Iea si covorulu de pe parete.

— Negresitu! Dóra trebute sa ve fi mole pe pluta.

— Dara ce mancare este?

Trecendo tempurile turburări si incependum a domni pacea in staturile Europei, a inceputu sa crăsca si sa inflorăasca si sciintiele; intre aceste vedem si pre sciintia economiei nationalc in deosebite sisteme rivalisandu cu cele-lalte.

In desvoltarea sciintiei nationale deosebescu economistii nationali trei perioade:

I. Periodulu intâiu din secolulu alu XVI. pâna in secolulu alu XVIII. Quesnay.

II. Periodulu alu doilea dela Quesnay 1758 pâna la Adamu Smiedt 1776.

III. Alu treilea periodu dela Adamu Smiedt pâna in tempulu de fatia.

(Va urmă.)

S a n M i h a i u (Com. Clusiolui)
in 16 Ian. 1868.

Venindumi la mâna Nr. 100 din an. trecutu a „Telegrafului Romanu“ am vediutu un'a corespondintia din Luncoiul de josu (in Zarandu) incare on: parochu localu dupa ce inprosica pe Dom. B. (corespondinte din Zarandu din Nr. 79 si 95 ai acestui diuariu anului trec.) cu cate tôte dice: ca Domnia sea,— adeca Dom. B. au facutu o suplica falsa in nomele a dôue comune catra Maritulu Consistoriu archidiecesanu in care se cerea B de preotu.

Asceptim cä Dom. B. sa se purifice in antea publicului — inse vediudu ca Domnia sea in Nr. 95 amintitu,— dechiria polemi'a cu d. S. terminata;— me vedu indatoratu in interesulu adeverului a aduce la cunoscinta onoratului publicu cetitoru ca: suplica despre care e vorb'a nu a facutu-o Dom. B. ci eu,—ba Dom. B. nau sciutu nimic'a despre ea pana ce au auditu tardiu dela respectivi poporenii— fiindu pe atunci — Aprilie an. tre. — in Zarandu cä actuariu la carta funduale — acëst'a amu facutu la cererea cåtoru-va locuitoru din cele dôue comune cu G. S. in frunte, care se vedea contrariu mare preotului suspendat. In acea suplica se cerea dela Maritulu Consistoriu archidiecesanu de preotu unu individu cu portari morale bune, si aptu — iera de domnulu B. nomai atât'a s'a amintitu in suplica, ca ei, adeca subscripsi nu cunoscu pre altulu; lotusi primescu pre cine le va recomandä respective orendu maritulu Consistoriu.

Atâtä scin si amu vediutu ca preotnlu suspendat sau siltu din tôte puterile a impaca poporulu si ai cascig'a ierasi incredere prin — v.... si scandindu stol'a pe jumetate — ce ia succesi cu o comuna, cu un'a ins'a nu pâna in d'a de astadi.

Cu aceste m'am simtitu datoriu domnului B. pentru salvarea onorei domniei sele.

Pentru aceea amu onore a ruga pre onorat'a Redactiune cä sa binevoiesca a dâ locu acestoru renduri in „Telegrafulu Romanu“.

Grigoriu T a m á s conducatoriulu comisiunei reg. la carta funduale.

Principalele române unite.

Bucuresti 3/15 Ianuariu.

Camerile s'a deschisutu astadi cu solemnitatea obicinuita. La 12 ore Mari'a Sea Domnitorulu a intrat u sal'a adunarei deputatilor, unde a fostu primitu cu entusiasmulu si iubirea ce a sciutu a inspira tuturor românilor adeverati. Tronulu, redicatu in sal'a siedintelor, pentru Domnitoru, Mari'a Sea a pronunciatu cu o voce puternica si cu unu acentu petrunsu, in romanesce, mesagiul de deschidere in modulu urmatoriu:

Domni Senatori, domni deputati!

Dorint'a ce amu avutu de a me afla in mijlocul representantilor natiunei in cele dintâiile ale anului m'au indemnatu sa ve ceru sacrificiul de a parasi caminurile d-vostre, in acele dile in cari fia-care doresce sa fia incungjuratu de famili'a sea. Grab'a cu care a-ti respunsu la chiamarea mea, este o dovëda despre zelulu de care sunteti inspirati pentru binele patriei; prin acëst'a a-ti dovedit u ca sunteti petrungi de datoriele d-vostre, ca in tempulu de fatia este o necesitate cä puterile Stătului sa se constituiesca cu o ora mai curendu spre a puté dâ satisfacere cerintelor imperiose ale intereselor natiunii.

Suntu dara fericitu, domni senatori si domni deputati, cä cele dintâi cuvinte ce ve indrepezu sa fia urările mele ardioti pentru prosperitatea si desvoltarea iubitei nostre tieri, cărei'a amu consacraru cu fericire vieti mea si pentru care nu este

nici unu sacrificiu ce mi s'aru parea prea mare.

Datori'a de inima indeplinita cåtra tiéra si d-vosta, ne remane o alta datoria imperiosa, aceea de a ve dâ séma de situatiunea tierei in genere si de administratiunea guvernului meu in parte. Numai atunci candu natiunea si representantii sei voru cunoscere bine starea lucruilor in presinte, vom putea pasi cu siguranta spre viitoru; numai candu veti cunoscere bine procedările, intentiunile guvernului meu, cäile pre cari intielego a merge, veti sci de trebue sa-lu sprinzipiti cu taria seu de trebue sa-i desemnati altele.

Desacordul manifestatu intre Camerile trecute si guvernulu meu, neputendu-se prelungi fara prejudiciul intereselor celor mai vitale ale natiunei, amu usuatul de prerogativ'a ce-mi este data de constitutiune facendu apelu la natiune.

Chiamatu la tronulu Romaniei prin sufragiul liberu alu intregei natiuni, nu voiu uită nici odata sorgintea puterei mele. La ori ce impregiurare grava me voiu adresá ierasi la natiune si totudé-un'a prin mijlocile legali, cäci de incercari azardose si impunatore, credu ca ea este satula dupa esperiintele trecutului. Me voiu adresá la dens'a cu atâtu mai siguru cu cătu istoria ne arata ca de căte ori guvernulu s'a adresatu cu lealitate si incredere la natiunea româna, ea a sciutu a se redică la inaltimdea impregiurârilor, ori-cătu de grele aro si fostu ele, si a dâ totu concursulu ce situatiunea reclama.

Alegerile pentru Camerile actuali s'a facutu, conform constitutiunei, sub directiunea autoritatilor comunale care si ele procedu din sufragiul poporului.

Esercitandu-se sub unu regim in care libertatea pressei si a intrunirilor este fara margini si fara controlu, lupt'a electorală nu a potutu avea altu moderatoriu decât bunul simtiu alu poporatiunilor. Cu tôte aceste, avemu fericirea de a constata ca liniscea a domnitu in tôte alegerile, ordinea nu a fostu unu singuru minutu turburata in tota intinderea Romaniei si ca natiunea a dovedit u din nou a ei maturitate care va avea asupra opiniei publice europene o inriurire favorabila pentru noi. Din purtarea ei lumea se va incredintia, spern, ca suntem la inaltimdea institutiunilor nostre si ca stabilitatea in România nu mai este amenintiata. Aceasta convingere odata dobendita de Europa, va avea de rezultat u de a inlesni incheierea de conventiuni care voru dâ o solutiune cestiunilor jurisdicțiunii consulare, patentelor si postelor straine in România.

Potu, domniloru, sa ve anuncia ca suntem negoziarii incepute spre acestu scopu si ca guvernele Majestatiilor Loru, Imperatiilor Russilor si Austriei au manifestatu intentiunile loru bine voitore de a incheia cu noi asemenea conventiuni. Cătu pentru cele-lalte puteri aveam crederea ca ele voru areta aceiasi buna vointia de a resolva aceste cestiuni, cari nu potu fi decât favorable desvoltări intereselor comerciale si industriale atâtu ale supusilor loru si ale tierei.

Vinu acum la o cestiune ce in dilele din urma a devenit u forte delicata, ces iunea Israelitilor. Cu acesta ocasiune repetu declaratiunea ce in mai multe renduri a facutu guvernulu meu. Dece natiunea româna in alte tempuri nu s'a abatutu dela principiile de umanitate si de tolerantia religioasa, ea nu va incepe astadi, in alu XIX-le seculu, sub domnia mea, a viola aceste sânte principii. Si dece unii profitandu de ore-cari suferintie economice, s'a incercat u pune cestiunea pre terâmul religiosu si au cautat u descepta simtiemintele de ura contr'a israelitilor in generu, precum s'a vediutu in ultimele evenimente la Calarasi, Berladu, poteti si siguri ca acele cercari se voru nimici, cäci legile tierei dau destule mijloci guvernului meu spre a descoperi adeverulu si a pune capetu unor asemenea uneltiri, cătu si spre a asigura societatea româna contr'a retelelor rezultate economice ce aduce dupa sine vagabondagiul.

Reforme radicali ce s'a facutu in acesti din urma ani in România, schimbându conditiunile deosebitelor clase ale societății si chiar ale intereselor materiale, lipsa de tempulu necesarui spre a face tôte legile speciali si mai alesu administrative cari se conduca pre functiunari in regularea afacerilor de tota din'a, nestabilitatea guvernelor pâna la fundarea unei dinastii, suntu cause atâtu de puternice pentru ca administratiunea sa fia inca

departe de a responde la tôte indatoririle sele, cu tôte aceste multiamîa spiritului de asimilare alu poporului român, a fostu destulu scurtulu intervalu de unu anu si jumetate pentru cä sa putem constata o simtitore imbunatatire in administratiunea nostra.

Prin o schimbare radicala a conditiunilor proprietăției si munciei, care in alte tieri s'a făcutu in tempu de secole, lumea era forte multu si cu dreptu ingrijata, ca productiunea agricola sa nu sia redusa asiă, incătu abia se ajunga la strictulu nutrimentu alu locuitorilor si astfelui esportatiunea, pâna acum mai singur'a sorginte de avutia a Romaniei sa inceteze. Doi ani insa au fostu indestulu la noi pentru ca libertatea munciei si a proprietăției sa dea rôdele cele frumose si pentru cä români sa se potea orienta in nou'a loru conditiune cä producatori. Astfelui s'a vediutu in anulu incetatu, ca productiunea agricola a intrecutu pre a tuturor anilor ce au precesu aplicarea legii rurale; fara presumtiune potu dice ca administratiunea nu a contribuitu putnu la acestu rezultat u prin o active si inteliginte procedare a inlesni contractările si a le esecutu la tempu si intr'unu modu dreptu si ne-partinitoriu.

Legi pentru crearea unei case de asigurare contr'a sômetei si a epizootiei, pentru politia rurala, menita a pazii averea si producerea cultivatorilor, pentru descentralisarea administrativa, care are de rezultat u de a intereselor locali o mai rapede satisfacere, pentru crearea de cai judeciane si comunali ce vi se voru presentat in acësia sessiune, voru dâ aveniru si impulsione producerei natiunale.

In ce se atinge de finantie tierei, ministrul meu de finantie ve va supune, cu ocazia unei bugetului, situatiunea loru. Nu me potu insa opri de a constata aici imbunatatirea ce s'a efectuatu dejâ si in acesta ramura. Acest'a o datoriu barbatiei poporului care, ajutat u buneventarea divina, a indoit u producerea natiunale, o datoriu unei perceptiuni mai active si mai scrupuloase a veniturilor si unei mai drepte repetiri a plătilor.

(Va urmă)

V a r i e t à t i .

** La înmormantarea Imperiului Massimilianu s'a insinuatu urmatorii reprezentanti ai suveranilor europeni :

B a d e n : prin insarcinatulu de afaceri dlu de Molenbeck.

B a v a r i a : prin Inaltimdea sea Principele Ludovicu in missiune speciala.

B e l g i u l u : prin contele Vander Straeten - Ponthoz Maresialu supremu de curte alu Regelui si prin dlu Majoru Van der Schmiedzen si prin insarcinatulu de afaceri in Vien'a Petteurs.

B r i t a n i a : cä representantu alu M. S. Reginei Victoria: Lord Raglan si Lord Seymour, camerari ai Reginei, cä reprezentante alu Principelui de corona de Wales vice-comitele Hamilton.

F r a n c i a : la insarcinare speciala prin ducele de Grammont cu ambasad'a intréga.

H e s s e n : prin tramsulu mareducale si imputernicitulu ministru bar. Henricu de Gagern.

I o a n i t i i (Ordinu) : prin tramsulu conte Kolowrat-Krakowsky.

I t a l i a : prin insarcinatulu de afaceri din Vien'a cav. Blane si cav. Curtopassi fostrulu agentu in Messicu.

S t a t u l u P a p e i, prin nunciulu apostolicu Falcinelli.

P o r t u g a l i a , prin tramsulu estraordinariu vicomte de Santa — Quiteria.

P r u s s i a , prin ajutantulu generalu alu M. S. Regelui de Brauchitsch si prin deputatiunea regimentului de dragoni, carele porta numele Maj. S. de odiniora, condusa de colonelulu bar. de Willisen.

R u s s i a : prin tramsulu estraordinariu si ministru plenipotentiatu conte de Stackelberg.

S a c s o n i a ; prin I. S. Principele Georg.

S v e d i a si Nordvegi'a prin tramsulu estraordinariu si ministru plenipotentiatu dlu Dué

Württembergul : prin vice maestru de staule reg. bar. de Hügel.

Principele R o m a n i e i : prin dlu. Demetru Brateanu.